

◀ (0259bec0-82b2-11df-acc7-002185ce6064_18.html) (0259bec0-82b2-11df-acc7-002185ce6064.html) ▶
(0259bec0-82b2-11df-acc7-002185ce6064_20.html)

Argumentation (An International Journal of Reasoning)

VICENT SALVADOR

Vol. 1, n° 1, 1987

La revista *Argumentation* ha fet la seua aparició enguany, al *Congrés Internacional de Pragmàtica* que tingué lloc a Antwerpen l'estiu proppassat, amb un primer número monogràfic ("North American Perspectives on Argument") que té com a *guest editor* el professor de la Universitat d'Ohio James L. Golden. Els noms de Jean-Blaise Grize, Michel Meyer i Jean-Claude Anscombe figuren en l'equip editor, i Umberto Eco i Herman Parret entre els assessors. La iniciativa, que no es limita a l'àmbit d'una escola concreta, mereix al nostre entendre algun comentari, no sols pels prestigiosos noms que l'avalen, sinó, sobretot, per l'interés que avui desperta aquest camp d'estudi pluridisciplinar que abasta la lingüística i la lògica, la teoria literària, la filosofia de la ciència o la praxi jurídica mateixa: al capdavant, tot el que tinga relació amb la capacitat de persuadir o convèncer per mitjà del llenguatge.

Dins el marc general de la pragmàtica, la teoria de l'argumentació, hereva de l'antiga retòrica, estudia la relació entre l'explícit i l'implícit en el discurs, sempre orientat -en un sentit o altre, i qualsevulla que siga la seua matèria temàtica- a la persuasió d'un auditori. Des dels noms peoners de Toulmin o de Perelman fins als recents plantejaments de Ducrot o -en un terreny més literari- del grup μ , la teoria de l'argumentació ha desenvolupat una sèrie de tòpics i propostes metodològiques relacionats amb aquest nucli epistemològic. Les aportacions de Douglas Ehninger o de Michael Leff, en l'àrea nord-americana, són particularment objecte d'atenció en aquest número monogràfic d'*Argumentation* per part de sengles articles de Golden i de Josep W. Wenzel.

Si l'article de Golden s'enceta reivindicant la prioritat cronològica dels treballs d'Ehninger -a partir de 1943- respecte als de Toulmin i Perelman, en la via de configuració del nou paradigma de l'argumentació com a *raonament pràctic*, l'article de Wenzel fa una excel·lent aplicació pràctica de les teories leffianes a un text poc rellevant en aparença: un article periodístic aparegut a *Newsweek* que, tot centrant-se externament en la reacció popular davant els estralls de la tuberculosi durant la passada centúria, argumenta amb habilitat notable a favor d'una nova consideració -més positiva, o menys derrotista- del fenomen de la SIDA i del seu tractament social. La reorganització de les categories espacial i temporal en la nostra percepció d'un *quadre* experiencial (el concepte minskià de *frame* hi subjau d'alguna manera) per mitjà de l'argumentació, és la gran aportació de Leff que Wenzel aprofita al seu treball. L'argumentació esdevé, així, una *ars* pràctica de remodelar la visió del món -o la d'un problema concret- que té l'auditori, a través de les noves coordenades perceptives que l'habilitat de l'argumentador imposa subtilment com a evidència.

Blair i Johnson, en un altre article, insisteixen en el caràcter dialèctic de l'argumentació i en el desenvolupament d'una *lògica informal*, per part dels filòsofs nord-americans, durant els darrers quinze anys. Per la seua banda, Walter R. Fisher, que titula el seu paper "Technical Logic, Rhetorical Logic and Narrative Rationality", analitza les relacions entre lògica tècnica -des d'Aristòtil- i lògica retòrica, en un camí gnoseològic que va de la geometria i les matemàtiques al llenguatge i la jurisprudència, camp operatiu preferent per a la teoria de l'argumentació. La lògica retòrica, a més, hauria d'estendre, des d'aquest punt de vista, la noció tradicional de raó (o racionalitat) a tota la gamma de discursos que inclou tant el científic com els artístics en una revaloració de la racionalitat narrativa. I cal dir que no pocs estudiosos de la història, o del discurs històric, han treballat recentment en directrius no molt dissemblants.

Robert L. Scott contribueix a aquest número d'*Argumentation* amb un estudi on defensa el caràcter alhora creatiu i lògic de l'argumentació: o, cosa que és equivalent, el valor epistèmic de la retòrica, que se centra en uns comportaments d'interacció comunicativa que genera en coneixement. Aquestes consideracions teòriques són il·lustrades per Scott amb alguns entrecasos concrets: un n'és el mateix text de l'article ("this paper I am writing and you are reading"), que entra així en un procés autoreflexiu no exempt d'ironia, propi, segons l'autor, de tot tipus d'argumentació; un altre és el del debat sobre el rol dels sexes; un tercer, finalment, el del parlament del senador Edward Kennedy davant les càmeres de televisió el 25 de juliol de 1969, tot just una setmana després de l'incident de Chappaquiddick Island, que havia passat una ben alta factura a la seua carrera política. En totes tres anàlisis troba Scott evidències constatadores de la seua interpretació epistèmica de la interacció comunicativa, la qual produeix per mitjà de les estratègies argumentatives un intercanvi de rols i un reajustament incrementador del coneixement.

En l'últim article de la revista, William R. Brown insisteix -en la línia dels treballs de Max Black- en el valor heurístic de la metàfora i planteja, contra la visió kantiana de la diferenciació entre convicció o persuasió i coneixement pur, una concepció integral ("*holistic*"), del raonament (que inclouria així el lògic-formal i l'informal-retòric) i, al capdavall, del conjunt de les facultats humanes.

Tot amb tot, l'interès d'aquest número d'*Argumentation* no és degut tan sols al del seu contingut, sinó, a més d'aquest, al fet que es tracta d'una nova i ambiciosa iniciativa que contribuirà, sens dubte, a la consolidació -i potser a la convenient unificació- d'aquesta àrea de coneixement que se centra en l'estudi

de la raó pràctica. J. R. Cox i Ch. A. Willard constataren, en un treball de revisió publicat el 1982, que els estudiosos d'aquesta disciplina es trobaven encara lluny d'atènyer una teoria unificada. De fet, hi conflueixen diverses tradicions científiques, entre les quals la línia anglosaxona de desmantellament del logicisme russellià (Strawson, Austin, Grice) i les investigacions produïdes en l'àrea francòfona (els belgues inclosos, i amb un pes específic ben important), amb noms com Perelman, Ducrot, Meyer o Berrendonner. En el rerefons de tot, el canvi que es produeix en la trajectòria del pensament de Wittgenstein amb els *Quaderns* i les *Investigacions*: val a dir el filosòfic desplaçament del centre d'interès des del llenguatge lògic formalitzat cap al llenguatge ordinari.

Les noves perspectives -més atentes a l'argumentació que no a la demostració- prometen encara un important desenvolupament, obligadament interdisciplinar, que no podrà deixar d'afectar un panorama cognoscitiu tan vast com el que integren, entre altres, la psicolingüística, la semiòtica de la cultura o l'anàlisi del discurs. Benvinguda, doncs, *Argumentation*.

[◀ \(0259bec0-82b2-11df-acc7-002185ce6064_18.html\)](#) [Indice](#) [\(0259bec0-82b2-11df-acc7-002185ce6064.html\) ▶](#)
(0259bec0-82b2-11df-acc7-002185ce6064_20.html)

Fundación Biblioteca Virtual Miguel de Cervantes (/fundacion/)

Mapa del sitio (/mapa-web/) Política de cookies (/cookies/) Marco legal (/marco-legal/)